

**DOCUMENT DE CONCLUSIONS I RECOMANACIONS DEL
GRUP DE TREBALL SOBRE ACORDS DE COL·LABORACIÓ
AMB PLATAFORMES EN EL MARC DE LA COMISSIÓ
INTERDEPARTAMENTAL D'ECONOMIA COL·LABORATIVA**

Maig de 2017

1. Consideracions

- L'Acord de Govern 44/2016, de 5 d'abril, per al desenvolupament de l'economia col·laborativa a Catalunya estableix com un dels principals reptes: *“Promoure acords de col·laboració de les plataformes d'economia col·laborativa amb l'Administració per potenciar la informació i la transparència de les activitats que es duen a terme i millorar l'adaptació de les polítiques públiques a les necessitats dels usuaris i dels diversos sectors d'activitat, tot vetllant pel respecte al dret a la intimitat i la protecció de les dades de caràcter personal.”*
- En aquesta mateixa línia, ja es va pronunciar l'Informe de Conclusions de la Comissió d'Estudi de les Polítiques Públiques en Matèria d'Economia Col·laborativa del Parlament de Catalunya mitjançant la formulació de les següents recomanacions al Govern de la Generalitat de Catalunya:
  - *VI. Impulsar les modificacions normatives en matèria fiscal per a facilitar i simplificar les actuacions per al compliment de les obligacions fiscals, i també per a incloure les plataformes tecnològiques d'intermediació com a obligats tributaris amb l'objectiu de facilitar la informació i de dur a terme les tasques de retenció fiscal sobre les quantitats rebudes pels ciutadans en una relació en el marc de l'economia col·laborativa.*
  - *X. Iniciar un procés de debat públic sobre l'ús i l'abast de les dades obtingudes per les plataformes tecnològiques d'intermediació, d'acord amb la normativa en matèria de protecció de dades, tant amb l'objectiu de facilitar dades (de manera convenientment anonimitzades) per a la funció estadística de l'Idescat com per a la protecció de dades i la privacitat dels usuaris de l'economia col·laborativa, amb l'objectiu de crear nous indicadors que permetin de mesurar l'impacte de l'economia col·laborativa més enllà del producte interior brut o altres indicadors macroeconòmics.”*
- En termes generals, l'objectiu d'aquests acords ha de ser potenciar la informació i la transparència de les activitats que es duen a terme i millorar l'adaptació de les polítiques públiques a les necessitats dels usuaris i dels diversos sectors d'activitat, tot vetllant pel respecte al dret a la intimitat i a la protecció de les dades de caràcter personal.
- Els avenços en la tecnologia digital estan fent possible recollir, emmagatzemar i processar quantitats de dades cada vegada més gran: és el que es coneix com a **Big Data**. Aquesta explotació de dades té un enorme potencial per impulsar la innovació, la productivitat, l'eficiència i, en definitiva, el creixement econòmic i el valor social.
- Aquest grup de treball s'ha d'entendre dins del context en el qual l'administració pública, com a reguladora del mercat i prestadora de serveis públics, està interessada en disposar de tota aquella informació que, convenientment anonimitzada i classificada, pot ser de gran utilitat per al disseny de polítiques públiques i, en definitiva, per a millorar la qualitat de vida dels ciutadans. La digitalització accelerada de la societat i, en concret, dels serveis públics, impulsada per la necessitat de modernitzar i innovar i, especialment de reduir despeses, obre

noves oportunitats per optimitzar l'emmagatzematge, transferència, processament i anàlisi de dades.

- Així, doncs, les **dades s'han convertit en un recurs essencial** pel creixement econòmic, social i laboral, i la possessió, visualització i anàlisi d'aquestes dades per part de l'administració pública poden jugar un paper molt important en la millora de la governança. La creació d'organismes independents amb capacitat per a tractar i analitzar aquest volum de dades es converteix en un element clau per avaluar l'eficàcia i el cost de les polítiques i programes de despesa pública d'una forma molt més efectiva que fins ara.
- Paral·lelament, **el sorgiment de l'economia col·laborativa crea noves oportunitats** per a ciutadans i emprenedors i està servint, en molts casos, per a arribar a cobrir nínxols de mercat on actualment ni la iniciativa pública ni privada poden cobrir, ja sigui pels costos que suposa o bé, pel desconeixement de la necessitat o de la possibilitat de retorn de la inversió.
- En aquest marc, **les plataformes que participen en l'anomenada economia col·laborativa/digital** són agregadores naturals de dades que, convenientment anonimitzades i en mans de les administracions públiques, podrien ser utilitzades per a l'anàlisi i predicció de tendències de comportaments i necessitats dels ciutadans que alhora permetin un millor disseny de les polítiques públiques i, en definitiva, de la qualitat de vida dels ciutadans.
- Tot i que sovint es pensa en aquests acords de col·laboració des d'una vessant més recaptatòria i fiscal, el cert és que aquestes plataformes, gràcies a la informació que generen, no només poden actuar com uns eficients assistents en la recaptació sinó que també garantir el compliment de la normativa vigent, el bon veïnatge i la facilitació d'informació anonimitzada amb la finalitat de millora les polítiques públiques sectorials.
- D'aquesta manera, doncs, els objectius del grup de treball s'han focalitzat en:
  - Identificar els reptes i oportunitats per a la Generalitat de Catalunya de l'economia de les dades generades per plataformes digitals.
  - Dissenyar l'estructura i contingut de possibles acords de col·laboració amb plataformes digitals tenint en compte l'objectiu de l'Administració així com la dimensió i abast de la plataforma.

2. Acords de col·laboració amb plataformes d'allotjaments turístics

- Les plataformes digitals que posen a l'abast habitatges entre particulars, sovint per estades de curta durada, poden ser una font de dades molt rellevant per a l'Administració. El nombre d'habitatges en els quals es duu a terme el *homesharing* o llar compartida, el perfil i característiques del visitant, la ubicació on es duu a terme l'activitat, els ingressos generats, etc. Totes aquestes dades permetran a l'Administració la implementació de polítiques públiques molt més eficients, dirigides i avaluables, ja sigui des de l'àmbit social, turístic, d'habitatge, etc.
- Per tal de dur a terme aquest traspàs de dades de les plataformes digitals a l'Administració, en primer lloc s'ha de donar un **apropament entre les dues parts**. Gran part de plataformes i institucions públiques s'han adonat que els acords de col·laboració, juntament amb una regulació adaptada a les noves tecnologies, són

el millor camí per tal d'aconseguir els resultats més òptims possibles per a tots els agents participants. En aquest sentit, són diverses i molt variades les formes en què aquests tipus de plataformes han arribat a acords de col·laboració més o menys ambiciosos amb governs municipals, regionals i fins i tot estatals.¹

- Freqüentment, els diferents acords i MOUs (Memorandum Of Understanding) s'inicien amb un acord per tal d'habilitar la plataforma com a recaptador de l'impost o taxa turística que obliga als visitants que s'allotgen en una destinació concreta. Aquesta tasca beneficia tant als particulars que allotgen visitants a la seva llar (doncs els hi facilita enormement la tasca de recaptació) com a l'Administració, doncs permetrà aflorar uns ingressos addicionals que no estava percebent fins aleshores i redueix els costos de recaptació.
- Sovint, aquests acords no es limiten a la recollida de taxes o impostos, sinó que van més enllà i tracten la recollida de dades per a polítiques públiques, així el compromís de la plataforma a complir una sèrie de condicions:
  - **Recollida d'impostos:** Les plataformes es comprometen a recaptar els impostos i taxes turístiques, fet que suposa un cost de gestió molt baix per a l'Administració.
  - **Convivència:** les plataformes d'allotjaments turístics es poden comprometre a crear una sèrie d'eines que ajudin a assegurar una informació transparent i facilitar normes de comportament als usuaris de la seva plataforma.
  - **Compromís.** Les plataformes són conscients de la manca o obsolescència de la regulació pel que fa a les llars compartides. En aquest sentit, es comprometen a assistir als diferents governs per tal d'ajudar-los a implementar una regulació que permeti donar resposta a les necessitats d'aquesta nova pràctica.
  - **Transparència i intimitat.** Les plataformes es comprometen a anonimitzar les dades i facilitar-les a l'Administració de manera que tingui informació addicional a l'hora d'implementar polítiques públiques.
- En aquest context, la Generalitat de Catalunya, prenent consciència de la importància de l'accés a les dades que les plataformes d'allotjaments entre particulars poden oferir i ateses les recomanacions tant del Govern com del Parlament de Catalunya i de la Comissió Europea, ha elaborat les propostes de modificació de l'impost sobre les estades en establiments turístics (IEET) per tal d'incloure la **figura de l'assistent en la recaptació** com a nou obligat tributari. Aquesta innovació ha estat aprovada recentment a la *Llei 5/2017, del 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i de creació i regulació dels impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades en establiments turístics* [...].

---

¹ La plataforma digital Airbnb ha arribat a acords de col·laboració de més o menys abast amb nombroses ciutats de tot el món, com poden ser París, Milà, Londres, Lisboa, Amsterdam, Los Angeles, San Diego, Shangai, etc. També amb regions com la Lombardia italiana o bé gran part dels estats federals dels EE.UU. Finalment, s'han signat acords a escala nacional, com en el cas de l'Índia o Cuba.

3. Acords de col·laboració amb plataformes de transport i mobilitat

- Els acords amb plataformes digitals que engloben serveis de transport i mobilitat, com ara plataformes de *carsharing* o *carpooling*, no estan tan extensos ni són tan habituals com els acords amb les plataformes d'allotjament turístic.
- No obstant això, sí que existeixen iniciatives entre plataformes i administracions en aquest àmbit. Per exemple, el 12 de gener de 2015 es va signar un acord de col·laboració entre Uber i la ciutat de Boston:
  - Motivació de les parts:
    - Uber, amb desenes de milers de trajectes realitzats a diari a la ciutat, s'ofereix voluntàriament a compartir les dades generades a la seva plataforma per a contribuir a la millora de la planificació urbana i servir a l'interès públic.
    - La ciutat de Boston, per la seva part, expressa el seu convenciment de que aquestes dades ajudaran als governants i investigadors a entendre millor les implicacions del trànsit a la ciutat i els patrons de la mobilitat diària.
    - Ambdues parts comparteixen la visió de que les ciutats intel·ligents han de poder beneficiar-se d'aquest tipus de dades, que poden ajudar a la millora de la planificació del trànsit, la reducció de la congestió i la millora de la seguretat i la mobilitat a la ciutat, així com a identificar necessitats de canvis en l'oferta o les zones tarifàries del transport públic.
  - L'acord consisteix en un intercanvi d'informació, bàsicament d'Uber a l'Ajuntament, de dades. Aquestes dades permetran obtenir informació clau per la política pública en matèria de mobilitat a la ciutat de Boston: millores en la planificació del tràfic, reducció de la congestió, seguretat dels vianants, moviments intra-ciutat, prioritització de zones per a la millora urbana, planificació d'emergències o esdeveniments, etc.
  - Uber facilitarà la següent informació a l'Ajuntament de Boston:
    - Informació anònima sobre recollides i destí de cada viatge.
    - Dades agregades per dies i moments dels dies.
    - Duració de cada viatge.
    - Temps d'espera.
    - Uber també facilitarà suport tècnic per desagregar les dades i la seva interpretació.
    - L'acord inclou punts on es tracten elements de confidencialitat de les dades per assegurar la protecció d'aquestes.
  - De fet, Uber està creant iniciatives per potenciar aquest tipus d'Acords de col·laboració. L'exemple més evident és la creació d'*Uber Movement*, una plataforma d'Uber per a compartir les seves dades de mobilitat de forma oberta amb les administracions locals d'arreu del món.

- D'altres plataformes relacionades amb l'àmbit de la mobilitat estan també començant a col·laborar amb l'administració pública, com per exemple Strava². Aquesta companyia ha creat Strava Metro, una Plataforma per a compartir amb les administracions locals les seves dades de mobilitat a peu i amb bicicleta.

4. Conclusions i recomanacions

A. Impuls de la signatura d'acords de col·laboració amb plataformes

- Les plataformes digitals que participen en l'anomenada economia col·laborativa són agregadores naturals de dades que, convenientment anonimitzades i en mans de les administracions públiques, podrien ser utilitzades per a l'anàlisi i predicció de tendències de comportaments i necessitats dels ciutadans que alhora permetin un millor disseny de les polítiques públiques i, en definitiva, de la qualitat de vida dels ciutadans.

Aquest Grup de Treball recomana impulsar de forma permanent la signatura d'acords amb les plataformes digitals que permetin una col·laboració público-privada útil per a la recaptació d'impostos, el disseny de polítiques públiques, el compliment de la normativa sectorial i el bon veïnatge.

B. Col·laboració público-privada en l'àmbit de les dades

- És evident doncs que els acords de col·laboració amb les plataformes són cada vegada més determinants per a una bona governança de les administracions públiques, especialment en aquells entorns que presenten un major grau de digitalització. És evident, doncs, que els acords de col·laboració amb les plataformes són cada vegada més determinants per a una bona governança de les administracions públiques, especialment en aquells entorns que presenten un major grau de digitalització.

Aquest Grup de Treball recomana el reconeixement explícit de la rellevància d'aquest tipus de col·laboració público-privada i la importància de tenir-la en compte en l'estructura, organització i Pla de Govern de la Generalitat de Catalunya.

La missió d'aquesta nova política hauria de tenir en compte, d'una banda, la informació pública que generen tots els departaments de la Generalitat de Catalunya i altres administracions públiques catalanes i, de l'altra, les dades provinents de les plataformes digitals obtingudes mitjançant la signatura d'acords de col·laboració.

En qualsevol cas, les dades haurien de ser anònimes, en format obert i accessibles a la ciutadania i al teixit empresarial.

² Strava es defineix com una xarxa social per a atletes, una comunitat global de milions de corredors, ciclistes i triatletes, units per l'afició a l'esport. Permet disposar d'informació de la ruta així com de les pròpies marques personals.

C. Acords de col·laboració amb plataformes d'allotjaments turístics

- L'aprovació de la Llei 5/2017 que regula l'impost d'estades en establiments turístics (IEET) ha creat la figura de l'assistent en la recaptació. Poden ser assistents en la recaptació les plataformes tecnològiques que comercialitzin serveis d'allotjament turístic temporal. Cal l'habilitació expressa de l'Administració i la signatura del corresponent conveni. L'obtenció d'aquesta habilitació i el contingut del conveni s'ajustarà als termes i condicions que s'estableixin per reglament.
- Ara bé, les plataformes d'allotjament turístic no només poden actuar com a assistents en la recaptació. També disposen d'informació valuosa per a les administracions públiques: el nombre d'establiments turístics, el perfil i característiques del visitant, la ubicació on es duu a terme l'activitat, els ingressos generats, etc. Totes aquestes dades permetran a les administracions públiques la implementació de polítiques sectorials més eficients i avaluables en els àmbits social, turístic i d'habitatge.

Aquest Grup de Treball recomana impulsar el desplegament reglamentari de l'IEET en el sentit de permetre a les plataformes digitals d'allotjament turístic que actuen en el territori català convertir-se en assistents en la recaptació mitjançant la signatura d'un conveni o acord d'adhesió.

En la mesura del possible, aquest acord d'adhesió no només hauria d'incloure compromisos relacionats amb la recaptació tributària sinó també altres compromisos relacionats amb garantir el compliment de la normativa vigent, el bon veïnatge i la facilitació d'informació anonimitzada amb la finalitat de millora les polítiques públiques en matèria turística i d'habitatge.

D. Acords de col·laboració amb plataformes de mobilitat

- Els acords de col·laboració amb plataformes digitals de transport i mobilitat són molt valuosos per l'obtenció de dades en el sentit que permetrien obtenir un gran volum d'informació, especialment relacionada amb la demanda, d'alt valor per a l'elaboració de les polítiques públiques de transport i mobilitat, tant urbana com interurbana.

La Comissió Interdepartamental recomana, doncs, com a àmbit prioritari, a la Secretaria d'Infraestructures i Mobilitat:

- Elaboració d'un model d'acord de col·laboració o conveni amb les plataformes de mobilitat que operen legalment a Catalunya per a la cessió de dades de demanda amb l'objectiu de racionalitzar i millorar les polítiques públiques.
- Estudi de la viabilitat, cas per cas, de la signatura de l'acord de cessió de dades o bé, en el seu defecte, d'integracions amb eines facilitades per les plataformes.
- Inclusió en el projecte SmartCAT dins del Pacte de la Societat Digital de les dades de mobilitat i fomentar la seva obertura.
- Estudi de la possibilitat d'obertura de dades de mobilitat a la societat (dades obertes) com a eina per fomentar el creixement social, econòmic i laboral.
- Ús de les dades de mobilitat que reculli el nou sistema (T-Mobilitat) per a millorar la planificació i la gestió de la xarxa de transport públic, al disposar d'informació precisa de l'ús dels diferents serveis.